Harfistička tradicija u Sloveniji

Bernatović, Brin

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Music / Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:116:837178

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU MUZIČKA AKADEMIJA

III. ODSJEK

BRIN BERNATOVIĆ

HARFISTIČKA TRADICIJA U SLOVENIJI

DIPLOMSKI RAD

ZAGREB, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU: MUZIČKA AKADEMIJA

III. ODSJEK

HARFISTIČKA TRADICIJA U SLOVENIJI

DIPLOMSKI RAD

Mentor: Diana Grubišić Ćiković, red. prof. art.

Student: Brin Bernatović

Akademska godina: 2021/2022.

ZAGREB, 2022.

DIPLOMSKI RAD ODOBRIO MENTOR

Diana Grubišić Ćiković, red. prof. art.

_____

Potpis

U Zagrebu, 30. 5. 2022

Diplomski rad obranjen 14. 6. 2022. ocjenom odličan (5)

POVJERENSTVO:

1. izv. prof. art. Ivana Bilić

2. doc. art. Mirjam Lučev Debanić

3. red. prof. art. Diana Grubišić Ćiković

OPASKA:

PAPIRNATA KOPIJA RADA DOSTAVLJENA JE ZA POHRANU KNJIŽNICI MUZIČKE AKADEMIJE

SAŽETAK

Ovaj rad prikazuje povijesni pregled harfista i najbitnijih kulturnih ustanova u Sloveniji. Kroz životopise pojedinih važnih harfista prikazuje i utjecaje inozemnih institucija na kulturni život i znanje kojeg su kasnije predavali u školama. Povijesni pregled kulturnih ustanova pruža pogled u društveno-političku atmosferu prošlog stoljeća.

Ključne riječi: harfa, harfisti, povijest, škola, akademija

ABSTRACT

This thesis presents a historical overview of harpists and the most important cultural institutions in Slovenia. Through the biographies of some important harpists, the paper also shows the influences of foreign institutions on the cultural life and knowledge that they later taught in schools. A historical overview of cultural institutions provides an insight into the socio-political atmosphere of the last century.

Key words: harp, harpists, history, school, academy

SADRŽAJ

1 Uvod 1

2 Metodologija 2

3 Kulturni život u Sloveniji na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće 3

3.1 Kako je počelo 4

4 Maribor 5

4.1 Slovensko narodno kazalište Maribor (SNG Maribor) 5

4.2 Narodni dom Maribor 9

5 Ljubljana 10

5.1 Glazbena matica Ljubljana 10

5.2 Slovensko narodno kazalište Ljubljana (SNG Ljubljana) 11

5.3 Slovenska filharmonija 13

5.4 Simfonijski orkestar RTV Slovenije 17

6 Počeci podučavanja harfe u Sloveniji 18

6.1 Konzervatorij za glazbu i balet Ljubljana 18

6.2 Konzervatorij za glazbu i balet Maribor 20

6.3 Umjetnička gimnazija Velenje 21

6.4 Umjetnička gimnazija Celje 22

6.5 Umjetnička gimnazija Koper 23

6.6 Akademija za glazbu u Ljubljani 23

7 Zaključak 31

8 Bibliografija 32

SADRŽAJ TABLICA

Tablica 4.1-A Harfisti u Kazalištu Maribor 8

Tablica 5.2-A Harfisti u Kazalištu Ljubljana 13

Tablica 5.3-A Harfisti u Slovenskoj filharmoniji 16

Tablica 5.4-A Harfisti u RTV Slovenija 17

Tablica 6.1-A Profesori harfe na Konzervatoriju u Ljubljani 18

Tablica 6.1-B Maturanti na Konzervatoriju u Ljubljani 19

Tablica 6.2-A Profesor harfe na Konzervatoriju u Mariboru 21

Tablica 6.2-B Maturanti na Konzervatoriju u Mariboru 21

Tablica 6.3-A Profesori harfe Umjetničke gimnazije u Velenju 21

Tablica 6.3-B Maturanti Umjetničke gimnazije u Velenju 22

Tablica 6.4-A Profesori harfe Umjetničke gimnazije u Celju 22

Tablica 6.4-B Maturanti Umjetničke gimnazije u Celju 22

Tablica 6.5-A Profesori harfe Umjetničke gimnazije u Kopru 23

Tablica 6.5-B Maturanti Umjetničke gimnazije u Kopru 23

Tablica 6.6-A Profesori harfe na Akademiji za glazbu u Ljubljani 26

Tablica 6.6-B Diplomanti na Akademiji za glazbu u Ljubljani 29

SADRŽAJ SLIKA

Slika 4.1-A Rajka Dobronić, Dana Krema, Jakub Vajda i Hella Hoffmann, iza stoji Lujza Holubova 6

Slika 4.1-B Zlata Bernatović 7

Slika 4.1-C Dalibor Bernatović 7

Slika 5.3-A Jože Pikelj na koncertu u SF 1974. godine 15

Slika 6.6-A Ruda Ravnik Kosi 25

Slika 6.6-B Ruda Ravnik na prvom satu kod Milana Bračka 25

Slika 6.6-C Pavla Uršič 27

SADRŽAJ PRILOGA

Excel tablica s popisom harfista u Sloveniji

Ovom prilikom htio bih se zahvaliti Mateji Kralj iz Slovenske filharmonije, Sonji Kerin Krek iz Narodnog kazališta u Ljubljani, Barbari Klep i Tanji Brčič Petek iz Konzervatorija za glazbu u Mariboru i Heleni Panjan iz Konzervatorija za glazbu u Ljubljani što su mi omogućili pristup njihovim arhivima gdje sam mogao provjeriti i saznati neke informacije. Veliku zahvalu upućujem Rudi Ravnik Kosi, Diani Grubišić Ćiković, roditeljima Daliboru i Klavdiji te svim harfistima koji su se odazvali mojim molbama za razgovor ili su mi pomogli na bilo koji drugi način.

1 UVOD

Za temu ovog diplomskog rada motivirala me kolegica harfistica Veronika Ćiković, koja je godinu dana ranije u svojem diplomskom radu obradila povijest sviranja harfe u Hrvatskoj. Budući da sam ja iz Slovenije, razmišljao sam postoje li neke zajedničke točke na tom putu. Velik nam je dio povijesti zapravo jako sličan, godinama smo zajedno živjeli u istoj državi – Jugoslaviji (a prije u Austro-Ugarskoj i Kraljevini SHS). Naša profesorica Diana Grubišić Ćiković studirala je u Ljubljani, a slovenska harfistica Ruda Ravnik Kosi prva je profesorica harfe na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. To su samo neke činjenice koje sam znao prije početka istraživačkog rada, a tijekom pisanja svog diplomskog rada pronašao sam još novih imena, čiji su putevi isprepleteni u hrvatsko-slovenskoj harfističkoj povijesti.

Pregled harfističke povijesti, kakav je napravila Veronika, za sada u Sloveniji još ne postoji te mi se učinilo prikladno da i ja svoj rad posvetim toj temi prije no što neke informacije ne padnu u zaborav. Trebam spomenuti da internet ne sadrži puno informacija (gotovo ih nema) o harfistima prije Prvog svjetskog rata, a papiri na kojima se još može pronaći poneko ime, stoje u prašini nekog potkrovlja nedostupni široj javnosti. Možda su se i izgubili kada su se ustanove selile ili su bili uništeni u kakvoj nesreći. Želim reći da ukoliko stvari nisu zapisane i dobro pohranjene, usmena predaja će prije ili kasnije biti iskrivljena ili zaboravljena.

2 METODOLOGIJA

Nažalost, dokumenti i knjige, koji bi obuhvaćali opsežne zapise o slovenskim harfistima 20. stoljeća, za sada ne postoje. Stoga sam svoje istraživanje bazirao na pripovijedanju starijih harfista, povijesnim knjigama, katalozima, publikacijama, kronikama i internetu. Prikupljene informacije sam najprije stavio u Excel tablicu koju sam kasnije dopunjavao novim podacima. Kada mi je bio omogućen pristup arhivima potvrdio sam te informacije kao točne ili ih ispravio prema zapisima iz službenih dokumenata. Sva prikupljena dokumentacija iz arhiva je pohranjena u mom osobnom arhivu, jer zbog zaštite osobnih podataka ne smijem dijeliti ništa drugo, osim odobrenog i objavljenog u ovom radu.

3 KULTURNI ŽIVOT U SLOVENIJI NA PRIJELAZU IZ 19. U 20. STOLJEĆE

Krajem 19. stoljeća na slovenskom području vodi se “kulturna borba” između klerikalaca i liberalaca. Zapravo je ta borba između dvaju tabora imala političke dimenzije. Slovensko područje je tada pripadalo Austro-Ugarskoj monarhiji. To znači da je slovenski narod živio na području kao manjina bez velikih prava. Klerikalni tabor zagovarao je tumačenje prava naroda u okviru božjeg prava. Kod tog tumačenja govorimo o kompromisu božjeg poslanstva vladajućeg monarha (car i kralj) i od boga danog odnosa između vladajućeg i podređenog naroda. Riječ je bila o postojanju slovenskoga naroda i slovenskog jezika. Takvo tumačenje bilo je u suprotnosti s idejom liberalnog tabora, kakvog je slovenski narod vidio u vlastitoj državi, bez podređivanja drugome.

Kultura je uvijek odraz vremena u kojem se živi, ogledalo društva, pa se i tada društveno politička situacija manifestirala u njoj. Kultura je izuzetno važan segment života preko kojeg se narod identificira. Pjesnici, književnici i drugi umjetnici imaju veliku ulogu u povezivanju naroda kroz zajednički jezik i glazbu. U toj „kulturnoj borbi“, krajem 19. stoljeća svaki je tabor financijski podržavao svoj časopis (klerikalci *Dom in svet,* a liberalci *Ljubljanski zvon*) i na taj način propagirao svoje ideje. Obje strane nastojale su izvršiti utjecaj na kulturne ustanove kao što je kazalište, Filharmonija, Glazbena matica i to upravo sa financiranjem, jer su na taj način imali utjecaj na odabir programa i na poruke koje posreduju publici. Naravno, klerikalci su imali ogromnu moralnu i financijsku potporu od crkve i Austro-Ugarske monarhije pa su zato bili financijski jači.

3.1 Kako je počelo

Svoje sam istraživanje započeo u arhivima orkestara po Sloveniji. Pretpostavljao sam da su harfisti, ako su postojali, sigurno bili u nekom orkestru, jer je harfa standardni član simfonijskog orkestra od početka 19. stoljeća.

Uloga Čeških glazbenika

Nakon pregledavanja opširnog, pisanog materijala glazbeno-povijesne tematike, ustanovio sam da je od početka 20. stoljeća u Sloveniji broj domaćih glazbenika bio relativno malen. Zabilježio sam najviše čeških, a zatim talijanskih prezimena. Pogotovo je puno glazbenika bilo iz Trsta, koji je pripao Italiji tek nakon Prvog svjetskog rata, zbog čega je puno ljudi bilo više vezano za slovensku nego talijansku stranu. Zanimljivo je da je na početku 20. stoljeća u Trstu živjelo više Slovenaca nego što ih je živjelo u Ljubljani.

Češki glazbenici imaju u našim zemljama jako velik utjecaj. U 19. stoljeću dolazi do velikog useljavanja čeških glazbenika i učitelja. Utjecali su na osnivanje brojnih narodnih domova i na kulturno buđenje. Najviše čeških glazbenika došlo je u Ljubljanu, nešto manje (ali i dalje prisutnih) po regijama pored granica, jer su se tamo više doseljavali glazbenici iz susjednih država. Glavna „prednost“ čeških glazbenika, koji su došli u naše krajeve, bilo je njihovo superiorno obrazovanje na češkim visokoškolskim glazbenim institucijama. Utjecaj čeških glazbenika na glazbeno-pedagoški i glazbeno-izvođački aspekt je bio tako velik da možemo reći kako su zacrtali jasne i jake smjernice glazbenog života u Sloveniji.

Većina čeških glazbenika se kroz godine rada na slovenskom području potpuno asimilirala i njihova je ogromna zasluga za profesionalizaciju glazbenog života kod nas. Svirali su u svim orkestrima i podučavali nove generacije glazbenika, mnoge glazbene institucije ne bi mogle funkcionirati bez njihovog doprinosa. Političko opredjeljenje i pripadanje taboru ih nije zanimalo. Svoj su život fokusirali na ono što vole, a to je glazba. (Nagode, et al., 2021)

4 MARIBOR

4.1 Slovensko narodno kazalište Maribor (SNG Maribor)

Kazalište u Mariboru prvi se put spominje 1785. godine, kada dobiva svoju prvu adresu. Kasnije se kazalište selilo još dva puta prije no što je dobilo današnju adresu.

Želja za izgradnjom zgrade za kazališnu namjenu ostvarila se 1851. g. Tada su završeni radovi na novoj zgradi, na mjestu današnjeg kazališta (na sjevernoj strani *Slomškovog trga*). S novom zgradom kazalište je dobilo bolje uvjete za rad, a njegova društvena uloga je ojačana kada su 1865. g., kazališnoj zgradi dogradili kazino. Tako je Maribor dobio nove prostorije za društveno okupljanje. Godine 1864. u toj je zgradi ustanovljeno Kazališno i kazinsko društvo (*Theater und Casino-Verein*). Kazališni nastupi su se izvodili isključivo na njemačkom jeziku. Sve do raspada Austro-Ugarske, kazalište u Mariboru ostalo je kulturno središte Nijemaca u Mariboru.

Predstave na slovenskom jeziku ugledale su svjetla pozornice tek nakon 1899. g., kada je u Mariboru izgrađen Narodni dom i ustanovljeno Dramsko društvo. Društvo je bilo čvrsto organizirano s jasnim programom i namjerom izvođenja programa isključivo na slovenskom jeziku. Već u prvih pet godina rada pokazivale su se težnje za profesionalizacijom Dramskog društva. Nažalost, početak Prvog svjetskog rata onemogućio je kazališnu djelatnost.

Počecima slovenskog profesionalnog kazališta u Mariboru smatra se 1919. g., kada se raspala Austro-Ugarska monarhija i s njom era njemačkog kazališta. Zabrana slovenskog jezika u kazalištu opet dolazi na snagu u periodu Drugog svjetskog rata.

1993. godine dograđena je današnja velika dvorana, koja je nakon 140 godina neporemećenog osnovnog tlocrta, po prvi put promijenila izgled kazališta. Velika dvorana reprezentira suvremeni stil i korak s vremenom, a stara dvorana obnovljena je u originalnom stilu i predstavlja tradicionalni izgled kazališta u Mariboru. Godina 1993. važna je jer je u toj sezoni prvi put počeo djelovati Simfonijski orkestar

Slovenskog narodnog kazališta Maribor kao samostalna jedinica u kazalištu, pored baleta, opere i drame. (SNG Maribor, n.d.)

Što znamo o harfistima?

U Mariboru, nažalost, nisam saznao puno o imenima harfista. U orkestrima, kao i drugim glazbenim ustanovama, članovi su bili uglavnom glazbenici vojnih orkestara ili glazbenici češke narodnosti, koji su se doseljavali krajem stoljeća.

Slika 4.1-A Rajka Dobronić, Dana Krema, Jakub Vajda i Hella Hoffmann, iza stoji Lujza Holubova

Po usmenoj predaji saznajem, kako je prvi harfist Mariborskog kazališta **Jakub Vajda**, koji je harfu učio kod češko-hrvatske harfistice Lujze Holubove[1]. Po mojoj procjeni, nije svirao u orkestru dugo. Moguće je i da je imao pomoć **Franje Lukeša**[2] koji je, kada su se krajem 19. stoljeća preselili u Maribor, već svirao harfu. Sigurnije možemo o mariborskim harfistima govoriti u vremenu nakon Drugog svjetskog rata, kada u orkestru počinje svirati **Helena Lukeš**, najprije u Mariboru, a od 1960. g. u Ljubljani.

[1] Lujza Holubova (1881. – 1962.) smatra se prvom profesionalnom harfisticom u Hrvatskoj. U Zagreb dolazi 1914. g. gdje ostaje do kraja života. Studirala je na Konzervatoriju u Pragu kod Hanuša Trnačeka. Prije dolaska u Zagreb svira u orkestru Češke filharmonije, u kazališnom orkestru u Görlitzu te u operi u Lavovu.

[2] Otac Helene Lukeš, harfistice.

Heleni Lukeš su u Ljubljani ponudili stalno radno mjesto harfistice u opernom orkestru kojeg je prihvatila, ali je još sljedeće dvije godine svirala program i u mariborskom orkestru jer u Mariboru tada nije bilo ni jednog drugog harfista. To se promijenilo 1963. g., kada je iz Osijeka došla Zlata Bernatović.

Zlata Bernatović rođena 1926. g., počela je najprije klavirsko glazbeno obrazovanje u Zagrebu. S 20 godina počinje učiti harfu kod prof. Lujze Holubove, a uz to podučava klavir u muzičkoj školi u Zagrebu. Svoj prvi posao solo harfistice počinje u Narodnom kazalištu u Osijeku 1953. g. gdje djeluje idućih 10 godina. Na poziv direktora SNG Maribor, 1963. g. dolazi u Sloveniju i postaje harfistica Simfonijskog orkestra Narodnog kazališta Maribor. Članica orkestra ostaje sve do 1989. g., kada je nasljeđuje sin harfist, Dalibor Bernatović.

Slika 4.1-B Zlata Bernatović

Dalibor Bernatović rođen 1963. g., prvi instrument (klavir) upisao je u Glazbenoj školi u Mariboru, gdje je kasnije učio saksofon i klarinet te završio Srednju glazbenu školu u Mariboru. Sa 15 godina počeo je učiti harfu u Srednjoj glazbenoj školi u Ljubljani kod prof. Rude Ravnik Kosi. Kod iste profesorice je nastavio studij harfe na Akademiji za glazbu u Ljubljani, a diplomirao je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi doc. Marije Mlinar.

Slika 4.1-C Dalibor Bernatović

U orkestru SNG Maribor[3] je kao solo harfist svirao 13 godina, sve do 2001. g. U isto vrijeme je predavao na mnogim glazbenim školama u

[3] Slovensko narodno gledališče Maribor (Slovensko narodno kazalište Maribor)

Sloveniji (Velenje, Maribor, Ljubljana, Nova Gorica, Celje) te je zaslužan za otvaranje većine odjela za harfu. Napisao je sedamnaest kompozicija za harfu solo ili komorne sastave. Često je pozivan u ocjenjivačke sudove domaćih i stranih harfističkih natjecanja.

Suosnivač je Društva harfista Slovenije 1995. g., kojim je predsjedavao dvadeset i pet godina. U to vrijeme organizirao je pet međunarodnih natjecanja Društva harfista Slovenije za harfu, brojne seminare i koncerte.

Tablica 4.1-A Harfisti u Kazalištu Maribor

Jakub Vajda	približno prva polovica 20. stoljeća
Franjo Lukeš	približno prva polovica 20. stoljeća
Helena Lukeš	približno 1945. – 1962.
Zlata Bernatović	1963. – 1989.
Dalibor Bernatović	1989. – 2001.
Natalia Ristić Puzigaća	2001. –

4.2 Narodni dom Maribor

U drugoj polovici 19. stoljeća, prema uzoru na Čehe, počeli su se i na slovenskom prostoru graditi Narodni domovi, koji su imali svrhu gospodarskog, političkog i kulturnog života. Prvi je bio sagrađen u Novom Mestu (1885.), tek 1897. i 1904. godine sagrađeni su u Ljubljani i Mariboru.

Zgrada današnjeg Narodnog doma u Mariboru nije bila od samog početka planirana samo za kulturna događanja. Treba uzeti u obzir da je Maribor početkom 20. stoljeća bio jako „njemački“. 1900. godine je u Mariboru živjelo 19.293 Nijemaca i samo 4.062 Slovenaca. Zato su bila ustanovljena mnoga društva za poticanje „slovenskog“, koja su svoje mjesto pronašla u Narodnom domu. To su na primjer: Slovenska čitaonica (centralno kulturno društvo u Mariboru), Čitateljsko – pjevačko društvo Maribor i Povijesno društvo za Slovensku Štajersku.

U toj zgradi bila je i prekrasna dvorana sa 344 sjedećih i 300 stajaćih mjesta. Na pozornici su se mogla izvoditi i dramska djela s više činova. Nakon osnivanja Dramskog društva 1909. g., dvorana je dobila još jednu namjenu. Narodni dom je bitno podignuo stupanj kulture i svjesnosti među Slovencima, a to nije odgovaralo mariborskim Nijemcima, koji su svoj kulturni život realizirali u Kazalištu. Na sve načine su pokušavali zaustaviti djelovanje Narodnog doma.

Nakon Prvog svjetskog rata mijenja se uloga Narodnog doma. Kako je kazalište nacionalizirano, „oslobođeno“ je njemačkog utjecaja. Kazališne aktivnosti, koje su se prije provodile u Narodnom domu, premještene su u Narodno kazalište. U prostorije Narodnog doma su uselila nova društva, knjižnica, udruge i kazalište lutaka. (Narodni dom Maribor, n.d.)

5 LJUBLJANA

5.1 Glazbena matica Ljubljana

Glazbena matica je imala velik utjecaj na ljubljanski i slovenski kulturni život. Ustanovljena je 1872. godine, a ove godine (2022.) slavi 150 godina. Od samog početka je Matica okupljala amaterske i profesionalne glazbenike. U njoj su sudjelovali ne samo glazbenici nego i ugledni građani, važne osobe iz javnog života i ostali kulturni djelatnici.

Glazbena matica je počela svoj rad objavljivanjem pjesama. Prvu glazbenu školu otvara 1882., a 1891. godine pjevački zbor te započinje s koncertnom djelatnošću. Među članovima se budi želja za formiranjem orkestra. Prvu Slovensku filharmoniju osnivaju 1908. godine, ali djeluje samo do 1913. g. Praksu Filharmonije pokušavaju oživjeti s Orkestralnim društvom 1919. g., u kojem su sudjelovali članovi opernog i vojnog orkestra, a kasnije članovi orkestra radija i studenti Akademije. Iste godine su ustanovili i Konzervatorij koji je omogućavao obrazovanje profesionalnih glazbenika.

U vremenu između dva rata ističe se aktivan zbor Glazbene matice koji je puno nastupao u inozemstvu. Do Drugog svjetskog rata Glazbena matica obrazovala je brojne amaterske i profesionalne glazbenike, koji su kasnije pomogli otvoriti nove škole diljem Slovenije, čime su puno pridonijeli očuvanju kulturne baštine u teškim vremenima rata i nakon njega. Do Drugog svjetskog rata su priredili više od 1200 koncerata.

Nakon rata je Glazbena matica raspuštena i kasnije ponovno formirana, ali u promijenjenom i reduciranom obliku. Glazbena matica je zaslužna za napredak na području kulture. U vrijeme osnivanja njen osnovni program bio je održavanje tradicije vokalne glazbe, a istu orijentaciju je uspješno zadržala do danas. (Glasbena matica Ljubljana, n.d.)

5.2 Slovensko narodno kazalište Ljubljana (SNG Ljubljana)

1892. g. tadašnje se Slovensko pokrajinsko kazalište preselilo u nove prostorije (zgradu današnje Opere), gdje su izvodili dramske i operne njemačke predstave. Od samog početka su bili zaposleni samo dirigenti, solisti i zbor, a orkestar su popunili honorarni vojni glazbenici. Glazbenici angažirani u orkestru 1908. g. postaju i članovi novo ustanovljene Slovenske filharmonije.

Njemačko kazalište se 1911. g. preselilo u prostorije današnje Drame. Za vrijeme Prvog svjetskog rata obustavljen je rad Opere, a program je obnovljen u sezoni 1918./19. Tako je slovenski glazbeni život ponovno dobio kazališni prostor i već postojeće dramsko i operno kazalište dopunio i baletnim.

U periodu između dva rata su na ljubljanskoj pozornici izvodili i slovenske opere, ali pretežni dio repertoara činile su francuske i talijanske opere. Za vrijeme Drugog svjetskog rata rad Opere je obustavljen. (SNG Ljubljana, n.d.)

Što znamo o harfistima?

Najstarije ime koje sam pronašao u mnoštvu starih, tankih i već požutjelih papira bila je **Ana Doubravska** rođena 1896. g. u Ústí nad Labem (gradić na sjeveru Češke pored granice s Njemačkom, blizu Dresdena). Taj podatak pronađen je u arhivu Opere SNG Ljubljana. Gospođa Doubravska (zvali su je i Dulka) dolazi u Sloveniju nakon Prvog svjetskog rata i ostaje sve do svoje smrti 1963. g. Pokopana je u Ljubljani na Žalama. U ljubljanskoj operi počinje djelovati 1920. g., u vremenu kada Opera ponovo započinje radom nakon stanke tijekom Prvog svjetskog rata. U kraćem periodu nakon Drugog svjetskog rata, kada je ustanovljena Slovenska filharmonija, nalazi se i na popisu glazbenika Filharmonije. U ljubljanskom kazalištu nasljeđuje ju Helena Lukeš 1960. g. Nažalost, Ana Doubravska je nakon umirovljenja živjela još samo tri godine.

Helena – Luška Lukeš, koja je naslijedila Anu Doubravsku u ljubljanskoj Operi, rođena je 1926. g. u Mariboru (od majke Helene Rojnik i oca Franje Lukeša), u poznatoj mariborskoj glazbenoj obitelji Lukeš. Imala je dva brata blizanca, Jožka i Boška, koji su proslavili prezime Lukeš. Jožko je bio glumac i režiser, a Boško lirski tenor. Obitelj Lukeš je porijeklom iz Češke, a doselila je na početku 20. stoljeća no sva djeca su rođena u Mariboru. Otac Franjo bio je časnik vojne glazbe i svirao je harfu. Pretpostavljam kako je on podučavao harfu svoju kćer Helenu. Ali taj podatak, nažalost, nije moguće potvrditi. Pretpostavljam kako je Franjo Lukeš bio harfist u mariborskom kazalištu, znajući da su na početku u Mariboru izvodili puno opereta kao što je "*Šišmiš*" Johanna Straussa u kojoj treba i harfa. Ali, nažalost, u Mariboru nisam dobio pristup arhivu, kako bih to istražio i provjerio. Helena Lukeš je svirala u mariborskom kazalištu prije odlaska u Ljubljanu. Točne podatke o mariborskom periodu nemam, ali mogu procijeniti da je to bilo nakon Drugog svjetskog rata pa sve do 1960. g., kada se preselila u Ljubljanu. Helena ostaje u ljubljanskoj operi sve do svoje prerane smrti 1989. g.

Nakon smrti Helene Lukeš u ljubljansko kazalište dolazi **Mojca Zlobko,** jedna od uglednijih slovenskih koncertnih harfistica. Mojca Zlobko u kazališnom orkestru ostaje tri godine.

Umjesto Mojce Zlobko dolazi 1995. godine **Bronislava** (Bronka) **Prinčič**. Bronka je rođena 1966. g., a harfu počinje učiti kod prof. Rude Ravnik Kosi. Srednju glazbenu školu u Ljubljani završava 1985. g., a studij na Akademiji za glazbu u Ljubljani 1992. g., u klasi prof. Rude Ravnik Kosi. Dvije godine kasnije počinje podučavati na Konzervatoriju za glazbu u Ljubljani i ostaje sve do 2006. g. U periodu od 1995. do 2006. g. svira i u orkestru ljubljanske Opere.

Posljednja promjena u orkestru bila je 2007. g., kada iz Italije dolazi Maria Gamboz Gradišnik (rođena 1980. g.) i ostaje u orkestru sve do danas. Maria dolazi iz Trsta, a studirala je na Konzervatoriju u Trstu, Udinama i u Tokiju.

Pored stalno zaposlenih harfistica Narodnog kazališta Ljubljana (Ana Doubravska, Helena Lukeš, Mojca Zlobko, Bronislava Prinčič i Maria Gamboz Gradišnik) spomenut ću i harfistice koje su povremeno svirale harfu u opernom orkestru: Nataša Rifelj udana Valant, diplomirana klaviristica, ali je vrlo spretno

svirala i harfu (iako nije završila visokoškolski studij harfe nego srednju školu), Diana Grubišić Ćiković, Sofia Ristić, Urška Križnik, Tina Žerdin, Paola Baron, Ursula Aščić i Anja Kožuh.

Tablica 5.2-A Harfisti u Kazalištu Ljubljana

Ana Doubravska (Dulka)	1920. – 1960.
Helena Lukeš	1960. – 1989.
Mojca Zlobko	1990. – 1993.
Diana Grubišić Ćiković	1994. – 1995.
Nataša Rifelj udana **Valant**	1995. – 1998., 2004. – 2005.
Bronislava Prinčič	1995. – 2006.
Urška Križnik	2004. – 2005.
Sofia Ristič	2006. – 2007.
Maria Gamboz udana **Gradišnik**	2007. –

5.3 Slovenska filharmonija

Slovenska filharmonija je kroz povijest promijenila nekoliko imena: Academia Philharmonicorum, Filharmonijsko društvo, Prva Slovenska filharmonija. Osnovali su je 1701. g., domaći plemići prema uzoru iz Italije *Academiu Philharmonicorum*. Kasnije je njezin rad poticanja umjetnosti preuzelo Filharmonijsko društvo (1794. g.). Počasni članovi tog društva bili su Joseph Haydn, Ludwig van Beethoven, Niccolo Paganini i Johannes Brahms. Važan podatak je i da je između 1881. i 1882. g., u prvoj Slovenskoj filharmoniji dirigirao i Gustav Mahler. Glavni cilj tog društva je bilo izvođenje instrumentalne glazbe.

Reformacija slovenskog društva je pokazala potrebu i za preoblikovanjem tadašnje „društvene glazbe“ u novi slovenski koncertni orkestar, koji nije bio važan samo kao samostalan orkestar, nego i za funkcioniranje opere u Ljubljani. Prema dogovoru s Glazbenom maticom, 1908. g., ustanovili su novi orkestar s imenom

Slovenska filharmonija. U to vrijeme se u slovenske krajeve, kao i u Hrvatsku, preselilo puno čeških glazbenika pa tako i Vaclav Talich, prvi dirigent Filharmonije.

U vremenima kada je narod bio podijeljen na pronjemačke i proslovenske, podijeljena je bila i politika u kojoj je još uvijek bilo velikih simpatizera Nijemaca. Kako je nova Slovenska filharmonija bila ovisna o sredstvima i odlukama ljubljanske politike, to je dovodilo do velikih financijskih problema i političkih manipulacija koje eskaliraju do Prvog svjetskog rata. Tu su bili Nijemci koji nikako nisu podržavali ništa slovensko. Klerikalna stranka (pronjemačka) je zaustavila potporu svim „liberalnim“ institucijama (Slovenska filharmonija, Glazbena matica, Kazalište). Zaustavljena potpora imala je dalekosežne posljedice, onemogućen je rad kazališta, a budući da je kazalište bilo direktno povezano s Filharmonijom, nakon toga raspuštena je i Slovenska filharmonija.

Krajem Prvog svjetskog rata, nova država SHS (Država Srba, Hrvata i Slovenaca) raspušta Filharmonijsko društvo zbog njegove „njemačke sklonosti“ (iako se to društvo borilo baš protiv njemačkog utjecaja). Filharmonijsko društvo djeluje pod pokroviteljstvom Glazbene matice te funkcionira minimalno. U to vrijeme u Ljubljani ne postoji niti jedan simfonijski orkestar. Do Drugog svjetskog rata Ljubljana ostaje bez simfonijskih koncerata, a glazbeni život upotpunjava Glazbena matica i njen zbor.

Nakon rata 1945. g. nastaje novo društveno uređenje i započinje novo doba na slovenskom području. Radi se na obnovi slovenskog identiteta, puno se ulaže u kulturu, glazbu i izgradnju novih prostora.

1947. g., prema inicijativi Marjana Kozine, Sama Hubada i Vlade Goloba, vlada Republike Slovenije donosi odluku o osnivanju Slovenske filharmonije. Filharmonija je imala koncertnu dvoranu u vlastitoj zgradi, a u sastavu Filharmonije bili su simfonijski orkestar, mješoviti i omladinski zbor te gudački kvartet. Glazbenici Filharmonije došli su iz simfonijskog orkestra Radija Ljubljana i Tršćanske filharmonije, a svi pjevači su došli s radija. Prvi koncert Slovenske filharmonije bio je 13. 1. 1948. g. (Slovenska filharmonija, n.d.)

Tko su bili harfisti u orkestru Slovenske filharmonije?

Podatke o samom početku, nažalost, nisam pronašao. Pretpostavljam da je od samog početka svirao neki češki ili tršćanski harfist. Početkom 1940. godine u orkestru svira **Ana Doubravska** – harfistica Opernog orkestra. Većina glazbenika tog vremena bila je iz Opernog i Radijskog orkestra. Nakon Ane dolazi tršćanska Slovenka **Jelica Portograndi – Pertot**, koja je podučavala u Srednjoj glazbenoj školi i Akademiji za glazbu u Ljubljani, a imala je i puno iskustva orkestralnog sviranja iz Italije. Pedesetih godina u orkestru svira **Nevenka Ino**, a nakon nje **Pavla Uršič** i to od 1953. do 1970. g. Godinu dana kasnije postaje članica orkestra HRT u Zagrebu.

1969. g. dolazi na period od četiri godine hrvatska harfistica **Željka Sponza – Verbić**, koja je studirala u Beogradu kod slovenskog harfista Jože Pikelja. **Jože Pikelj** (rođen u Zagorju ob Savi 1913. g.) harfu je studirao na Muzičkoj akademiji u Beogradu između 1940. i 1945. godine kod Nicole Anckier-Castéran. Kasnije se na toj akademiji zaposlio kao redovni profesor od 1954. do 1981. godine. Od približno 1974. g. Jože Pikelj svira u orkestru Slovenske filharmonije dok u isto vrijeme podučava i na Muzičkoj akademiji u Beogradu. U Sloveniju se vraća 1981. g. gdje svira u Slovenskoj filharmoniji do svoje smrti. (Kovačević, et al., 1984)

Slika 5.3-A Jože Pikelj na koncertu u SF 1974. godine

Sadašnje harfistice Slovenske filharmonije počele su s radom na početku ovog stoljeća. **Urška Križnik Zupan** je svoj glazbeni put počela prvo s klavirom, kasnije harfom. Njezin prvi profesor harfe bio je Dalibor Bernatović, kod kojeg je završila i srednju školu u Velenju. Obrazovanje je nastavila na Akademiji za glazbu u Ljubljani, kod prof. Rude Ravnik Kosi i diplomirala 2003. g. Od 2002. g. je prva harfistica orkestra Slovenske filharmonije.

Alexandra Verbitskaya se orkestru pridružila 2005. godine. Studirala je u Sankt-Peterburgu, u Bruxellesu, Münchenu i Salzburgu. Završila je i studij klavira te u orkestru svira klavir i harfu kao druga harfistica.

Tablica 5.3-A Harfisti u Slovenskoj filharmoniji

Ana (Dulka) Doubravska	približno početak 40.-ih. godina
Jelica Portograndi – Pertot	1945. – 1958.
Nevenka Ino (Živič)	približno 50.-ih godina
Pavla Uršič	1953. – 1970.
Bračko Milan[4]	1948. – 1972.
Željka Sponza – Verbić	1969. – 1973.
Jože Pikelj	približno 1974. – 1987.
Bronislava Prinčič	1989. – 1993.
Nicoletta Sanzin	1995. – 2001.
Urška Križnik	2002. –
Alexandra Verbitskaya	2005. –

[4] Milan Bračko bio je u Filharmoniji primarno zaposlen kao timpanist, ali je svirao i harfu kada je to bilo potrebno. Nije završio srednjoškolsko obrazovanje za harfu, ali ju je ipak svirao jako spretno. Na Konzervatoriju u Ljubljani podučavao je timpane i niži stupanj harfe.

5.4 Simfonijski orkestar RTV Slovenije

Orkestar RTV Slovenija spominje se od 1955. godine. U malom komornom obliku orkestar postoji od 1928. g., kada je počeo djelovati Radio Ljubljana. Do Drugog svjetskog rata broj članova orkestra se povećavao (na vrhuncu imao je 65 članova), a 1947. g., po dekretu države prelaze u novonastalu Slovensku filharmoniju. Nakon nekoliko godina bez orkestra, uprava RTV zaključuje kako bez vlastitog orkestra ne može funkcionirati i 1955. g. osniva Simfonijski orkestar RTV Slovenija kakvog poznajemo i danas. Na početku su u njemu svirali uglavnom studenti Srednje glazbene škole Ljubljana i Akademije za glazbu u Ljubljani, koji su kasnije postali vrhunski glazbenici.

Orkestar izvodi sve žanrove glazbe i intenzivno se bavi snimanjem nosača zvuka. U slovenskom kulturnom prostoru je značajan jer je prvi snimao novo napisane kompozicije slovenskih autora. (Simfonični orkester RTV Slovenija, 2006)

Tablica 5.4-A Harfisti u RTV Slovenija

Štefanija (Štefica) Žužek	1956. – 1964.
Ruda Ravnik Kosi	1965. – 1998.
Sofia Ristič	1997. –

6 POČECI PODUČAVANJA HARFE U SLOVENIJI

6.1 Konzervatorij za glazbu i balet Ljubljana

Prva državna glazbena škola bila je utemeljena 1882. g. i zvala se Škola Glazbene matice. Iz te škole 1919. g. nastaje prvi jugoslavenski konzervatorij, koji je obuhvaćao niži, srednji i visoki stupanj obrazovanja. Ta je ustanova bila temelj za kasniju Srednju glazbenu školu. Osnivanje Konzervatorija bilo je iznimno važno za edukaciju i odgoj novih glazbenika, talentiranih mladih ljudi te očuvanje kulturne baštine slovenskog naroda. Na Konzervatoriju su obrazovali instrumentaliste, pjevače i glazbene pedagoge.

Glazbena matica, iako ponosna na Konzervatorij, imala je velike financijske poteškoće pa je nastojala nacionalizirati instituciju u čemu uspijeva 1926. g., kada otvara svoja vrata Državni konzervatorij. Na Državnom konzervatoriju se školovalo između 130 i 230 mladih, a na najvišem stupnju samo oko 10. Konzervatorij je obuhvaćao niži, srednji i visoki stupanj obrazovanja (iako je tadašnji visoki stupanj usporediv s današnjim srednjim).

1939. g. ustanovljena je Glazbena akademija sa srednjim i visokim stupnjem obrazovanja. Sedam godina kasnije je preimenovana u Akademiju za glazbu. Sljedećih sedam godina funkcioniraju zajedno i nakon toga se srednji stupanj odvaja od Akademije i postaje Srednja glazbena škola Ljubljana.

Početkom baletnog obrazovanja smatra se kreiranje baletnog ansambla u ljubljanskoj Operi (1919. g.), u čijem okrilju nastaje baletna škola. Operna baletna škola ustanovljena je 1944. g. a četiri godine kasnije Državna niža baletna škola. Srednja baletna škola počne s radom 1953. g. i obuhvaća obrazovanje na nižem te na srednjem stupnju. (Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, n.d.)

Tablica 6.1-A Profesori harfe na Konzervatoriju u Ljubljani

Milan Bračko	1955. – 1962.
Ruda Ravnik Kosi	1980. – 2001.
Bronislava Prinčič	1994. – 2006.

Nicoletta Sanzin	2000. – 2001.
Dalibor Bernatović	2002. – 2006.
Urška Križnik Zupan	2003. – 2005., 2008. – 2010.
Marina Ružič	2003. – 2004.
Katja Skrinar udana **Šumečnik**	2005. – 2008.
Ana Železnik	2007. – 2008.
Sofia Ristič	2007. – 2011.
Mojca Zlobko Vajgl	2007. – 2017.
Anja Gaberc	2005. – 2006., 2008. –
Tea Plesničar	2017. –

(Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, 2019)

Tablica 6.1-B Maturanti na Konzervatoriju u Ljubljani

Pavla Uršič	1954.
Sonja Leskovšek	1955.
Lucija Kuret	1958.
Štefanija (Štefica) **Žužek**	1959.
Tatjana Bajželj	1960.
Ruda Ravnik	1962.
Vera Bračko	1963.
Marija Mihelčič	1963.
Nataša Rifelj	1964.
Bronislava Prinčič	1985.
Dalibor Bernatović	1987.

Mojca Zlobko	1987.
Diana Grubišić	1990.
Lovorka Ruck	1990.
Anja Gaberc	2003.
Erika Gričar	2007.
Sara Žigon	2007.
Tea Plesničar	2010.
Urša Preis	2010.
Urša Rihtaršič	2010.
Ula Mlakar	2011.
Petra Gumilar	2014.
Jana Vidrih	2015.
Verona Rapuc	2018.
Taja Rijavec	2019.

(Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, 2019)

6.2 Konzervatorij za glazbu i balet Maribor

Konzervatorij započinje radom nakon 2. svjetskog rata – u svibnju 1945. g., ali tada se ustanova zvala Državna niža i srednja muzička škola. Prvi ravnatelj bio je violončelist Oton Bajde, koji je prije rata bio ravnatelj Glazbene matice. Škola je 1962. g. preimenovana u Centar za glazbeni odgoj i seli na lokaciju gdje ostaje sve do danas.

1977. g. otvara se odjel za balet i spaja se s Glazbenom školom Tabor. Tako Centar za glazbeni odgoj postaje Zavod za glazbeno i baletno obrazovanje.

1981. g. mijenja ime u Srednju glazbenu i baletnu školu Maribor. 1996. g., dodaju novi program glazbene gimnazije i kasnije umjetničke gimnazije.

2010. g. je škola doživjela posljednju važnu promjenu - postaje Konzervatorij za glazbu i balet Maribor. Konzervatorij je u sedam desetljeća prerastao u jednu od važnijih glazbenih institucija u državi i može se ponositi mnogim maturantima koji su danas poznati glazbenici i pedagozi.

Odjel za harfu se na Konzervatoriju u Mariboru otvara 1996. g., s prvim profesorom Daliborom Bernatovićem i prvom učenicom Tanjom Vogrin koja je danas uspješna umjetnica u Austriji. (Konservatorij za glasbo in balet Maribor, n.d.)

Tablica 6.2-A Profesor harfe na Konzervatoriju u Mariboru

Dalibor Bernatović	1998. –

Tablica 6.2-B Maturanti na Konzervatoriju u Mariboru

Tanja Vogrin	2003.
Anja Kožuh	2008.
Sara Briški Cirman	2015.
Julija Bratec Veleski	2016.
Brin Bernatović	2016.
Živa Krajnc	2018.
Leto Križanič Žorž	2020.
Mateja Bobnar Radenkovič	2020.

6.3 Umjetnička gimnazija Velenje

Tablica 6.3-A Profesori harfe Umjetničke gimnazije u Velenju

Dalibor Bernatović	1992. – 2019.
Katja Skrinar udana **Šumečnik**	2010. –
Naja Mohorič	2019. –

Tablica 6.3-B Maturanti Umjetničke gimnazije u Velenju

Tina Žerdin	1998.
Urška Križnik	1999.
Marina Ružič	2003.
Mirjam Kolar	2003.
Nina Miklavčič	2003.
Katja Skrinar	2005.
Aida Ahmetović	2006.
Naja Mohorič	2015.
Brina Zamernik	2019.
Karin Kopušar	2021.

6.4 Umjetnička gimnazija Celje

Tablica 6.4-A Profesori harfe Umjetničke gimnazije u Celju

Dalibor Bernatović	2011. – 2014., 2019. – 2022.
Erika Gričar udana **Frantar**	2006. –
Veronika Tadina udana **Podjavoršek**	2019. –

Tablica 6.4-B Maturanti Umjetničke gimnazije u Celju

Veronika Tadina	2013.
Lara Hrastnik	2015.
Lara Pelikan	2016.

6.5 Umjetnička gimnazija Koper

Tablica 6.5-A Profesori harfe Umjetničke gimnazije u Kopru

Svetlana Lučka Joksič	1981. – 2020.
Anja Gaberc	2008. – 2018.
Tadeja Kralj	2018. –

Tablica 6.5-B Maturanti Umjetničke gimnazije u Kopru

Eva Tomšič	2013.
Bilka Peršič	2018.

6.6 Akademija za glazbu u Ljubljani

Povijest današnje Akademije za glazbu počinje 1919. godine, osnutkom Konzervatorija Glazbene matice, iz koje 1939. g. nastaje Glazbena akademija u Ljubljani. Te godine je konačno došlo do promjena jer, iako je kurikulum Konzervatorija bio izrađen po uzoru na konzervatorije u Beču i u Pragu, praksa nije dostizala visoke standarde tih i drugih sličnih ustanova u Europi. Od početka je na Glazbenoj akademiji djelovalo osam odsjeka te podučavalo oko dvadeset profesora.

Veliki doprinos Akademiji dali su glazbenici koji su se nakon studija u inozemstvu vratili u Sloveniju i donijeli dobre prakse podučavanja i sviranja, suvremene kurikulume te nove metode. Za omogućavanje takvih studija izvan Slovenije zaslužna je Glazbena matica, koja je najboljim studentima pružala mogućnost stipendije.

Za vrijeme Drugog svjetskog rata Akademija nastavlja sa svojim programom, ali u promijenjenom opsegu. Kako bi akademija dobivala financijsku potporu morala je obećati prvo talijanskim, a kasnije njemačkim vlastima potporu i lojalnost (lojalnost u zamjenu za financije trebale su obećati i druge kulturne ustanove: Akademija znanosti i umjetnosti, Narodna galerija, Glazbena matica). Stoga su pristale na ignoriranje slovenskih skladatelja, a izvođenje talijanskih i kasnije njemačkih

skladatelja. Unatoč ratnoj atmosferi, za vrijeme Drugog svjetskog rata diplomira oko četrdeset studenata.

Nakon rata se Glazbena akademija preimenovala u Akademiju za glazbu kakvu poznajemo i danas. Osnivaju se novi odijeli, među njima i odjel za harfu, kojeg je vodila profesorica Jelica Portograndi – Pertot. Profesorica Portograndi je podučavala na srednjoj i višoj školi jer su do 1953. g. ti stupnjevi bili još uvijek pod istim krovom. Iduće godine srednji se stupanj odcjepljuje i postaje Srednja glazbena škola Ljubljana.

U narednim godinama broj studenata raste, a 1965. g. je uveden diplomski studij (II. stupanj). Među prvim diplomantima su Ruda Ravnik i Tatjana Bajželj.

Tijekom godina Akademija je doživjela nekoliko restrukturiranja; dodaju se novi smjerovi studija[5] te stupnjevi sve do doktorata. 1975. g. Akademija se pridružuje Sveučilištu u Ljubljani. Bolonjska reforma prihvaća se 2009. g. Akademiju svake godine pohađa oko 360 redovitih, 50 izvanrednih i oko 10 doktorskih studenata. (Akademija za glasbo Ljubljana, n.d.)

Profesori harfe na Akademiji za glazbu

Jelica Portograndi Pertot slovenska harfistica i pedagoginja rođena u Trstu 1909. g. Harfu je počela svirati na Konzervatoriju Giuseppe Verdi u Trstu kod profesorice Vanesse Maselli. Studij je nastavila na Konzervatoriju u Veneciji kod profesorice Margherite Cicognari[6]. Poslijediplomski studij harfe završila je u Rimu kod profesorice Ade Rutar[7]. Prije Drugog svjetskog rata je od 1936. g. svirala u rimskim orkestrima Teatro dell'Opera i Teatro delle Arti. U Ljubljani 1945. g. počinje

[5] Sakralna glazba 1992., gitara 1996. i saksofon 1998. g., zborsko dirigiranje, čembalo, harmonika, jazz glazba.

[6] Margherite Cicognari (1901. – 1970.), harfu je učila u Bologni i Parmi te u Parizu kod H. Renie. Prva je u Italiji izvela »Introdukciju i Allegro« M. Ravela. Od 1929. g. bila je prof. na Konzervatoriju u Veneciji (njezina učenica je i Susanna Mildonian)

[7] Moguće je da je došlo do greške zbog sličnosti imena i da je zapravo mišljena Adda Ruata Sassoli. Talijanska harfistica koja je studirala kod A. Hasselmansa, a kasnije je podučavala harfu u Bologni i Sieni

podučavati na Akademiji za glazbu (do 1989. g.) i svirati u Slovenskoj filharmoniji (do 1958. g.). U Teatru Giuseppe Verdi u Trstu svira u orkestru od 1945. do 1972. g. (Jevnikar, 1974-1994)

Ruda Ravnik – Kosi rođena je 1944. g. u Ljubljani. Sa sedam godina počinje svirati klavir, a harfu sa devet. Harfu počinje učiti kod Milana Bračka, koji je svirao timpane u Slovenskoj filharmoniji, ali je u tom periodu podučavao i harfu na nižem stupnju. Milan Bračko je svoje nadarene i dobro pripremljene učenike dovodio na preslušavanje i audiciju kod prof. Portograndi, a ona je najdarovitije primala u srednju školu i kasnije na akademiju.

Slika 6.6-A Ruda Ravnik Kosi

Slika 6.6-B Ruda Ravnik na prvom satu kod Milana Bračka

Kod Milana Bračka, Ruda uči harfu četiri godine i kao iznimno darovita nastavlja učenje kod prof. Jelice Portograndi, kod koje 1965. g. završava visokoškolski studij II. stupnja. Tijekom studija dobitnica je Prešernove nagrade za glazbena postignuća. Nakon završetka studija uspješno polaže audiciju za mjesto harfistice u Simfonijskom orkestru RTV Slovenije i zamjenjuje Šteficu Žužek, koja odlazi u Nizozemsku. U orkestru RTV Slovenije ostaje iduće 33 godine. Između 1966. i 1968. godine Ruda Ravnik dobiva stipendiju francuske vlade i odlazi na dvogodišnju specijalizaciju u Pariz, u klasu Pierra Jameta na *Conservatoire de Paris.*

1969. g. zamjenjuje Pavlu Uršič u ansamblu suvremene glazbe *Slavko Osterc* u kojem ostaje do 1982. g. Ruda Ravnik - Kosi bila je aktivna kao solistica uz pratnju raznih orkestara pod ravnanjem svjetski poznatih dirigenata, snimila je solističke ploče i koncerte za harfu i orkestar koji su dostupni u arhivu RTV Slovenija.

Intenzivno je sudjelovala i u komornim ansamblima te posvetila puno vremena promociji i izvođenju novo napisanih djela za harfu solo ili komornih djela s harfom.

Osim aktivnog sviranja u orkestru, solističkog i komornog djelovanja, Ruda Ravnik Kosi čitavo se vrijeme bavi i pedagoškim radom. Na Akademiji za glazbu u Ljubljani podučava sve do 2016. Na poziv dekana Muzičke akademije u Zagrebu 1971. g. postaje prva profesorica harfe na Muzičkoj akademiji u Zagrebu gdje podučava dvadesetak godina. 1992. g. dolazi Marija Mlinar koja je također završila studij harfe kod prof. Jelice Portograndi u Ljubljani 1972. g.

Ruda Ravnik - Kosi je svojim podučavanjem ostavila velik i neizbrisiv trag na području sviranja harfe u Sloveniji i Hrvatskoj. Odgojila je cijelu trenutno aktivnu generaciju profesionalnih harfista koji podučavaju na nižim ili srednjim školama te akademiji u Ljubljani i Zagrebu ili sviraju u orkestrima. Jedna je od začetnica ideje za osnivanjem Društva harfista Slovenije 1995. godine i priključenje Društva Svjetskom udruženju harfista.

Od 2007. do danas na Glazbenoj akademiji u Ljubljani podučava **Mojca Zlobko Vajgl**. Mojca Zlobko rođena je 1967. godine. Nakon uspješno završenog srednjoškolskog obrazovanja na Srednjoj glazbenoj i baletnoj školi u Ljubljani 1986. g. kod prof. Rude Ravnik Kosi, nastavlja studij kod iste profesorice na Akademiji za glazbu u Ljubljani i završava 1991. godine. Godinu dana prije završetka studija dolazi na mjesto harfistice orkestra Opere SNG Ljubljana, gdje ostaje do 1993. g., kada upisuje specijalistički studij harfe kod prof. Marie Graf u Hamburgu. Studij završava 1995. g., nakon čega se vraća u Sloveniju. Sljedećih 10 godina živi i radi kao samostalna umjetnica i koncertira do 2007. g., kada počinje podučavati na Konzervatoriju i Akademiji za glazbu u Ljubljani. Od 2012. g. fokusira se isključivo na podučavanje studenata na Akademiji gdje podučava i danas.

Tablica 6.6-A Profesori harfe na Akademiji za glazbu u Ljubljani

Jelica Portograndi – Pertot	1945. – 1989.
Ruda Ravnik Kosi	1965. – 2016.
Mojca Zlobko Vajgl	2007. –

Prvi studenti na Akademiji za glazbu

Prva studentica koja je 1958. g., završila visokoškolski studijski program harfe bila je Pavla Uršič.

Slika 6.6-C Pavla Uršič

Pavla Uršič[8] (rođena 1931. g.) počinje studirati harfu 1954. i završava 1958 g. U Ljubljani završava i poslijediplomski studij godinu dana kasnije. Između 1965. i 1967. g. usavršava se u Parizu kod prof. Lily Laskine. Bila je članica Slovenske filharmonije (1953.-1970.) i ansambla *Slavko Osterc* do 1969. g., kada na njezino mjesto dolazi Ruda Ravnik. Povremeno svira u orkestru ljubljanske Opere i simfonijskom orkestru RTV. Od 1970. do 1976. g. svira harfu u Simfonijskom orkestru HRT u Zagrebu. (Bedina, 1982)

Sljedeći diplomanti su **Lucija** (Lučka) **Kuret** i **Štefica Žužek** rođene 1940. godine. U Ljubljani završavaju najprije Srednju glazbenu školu 1958. g. te visokoškolski studij 1962. g. Dvije godine kasnije završavaju i specijalizaciju. Nakon završetka specijalizacije njihovi putevi idu različitim smjerovima. Lučka Kuret se 1965. g. seli u Meksiko gdje ostaje sve do danas. Štefica Žužek odlazi u Maastricht (Nizozemska) i na Konzervatoriju 1965. g. završava specijalistički studij. Te godine je među nagrađenima na svjetskom harfističkom natjecanju u Izraelu. Štefica je bila prva harfistica Simfonijskog orkestra RTV Slovenija od 1956. do 1964. g., kada odlazi u Maastricht, a na njeno mjesto u orkestru RTV dolazi Ruda Ravnik. Štefica ostaje u Nizozemskoj do danas, gdje je aktivna u mnogim orkestrima i školama te Konzervatoriju u Arnhemu. I danas je aktivna članica Društva harfista Slovenije i World Harp Congress. (Snoj, 1991)

1966. g. kod prof. Jelice Portograndi, završava studij harfe i zagrebačka harfistica **Rajka Dobronić Mazzoni**. Gospođa Dobronić je za vrijeme studija harfe u

[8] Udana Petrić i kasnije Kunej

Ljubljani već svirala i u Kazalištu u Zagrebu. Profesoricu Portograndi u svojoj knjizi *„Harfa, ljudi, događaji"*[9] opisuje kao vrlo ljubaznu i zahtjevnu profesoricu kojoj je jako zahvalna, jer joj je otvorila novi pogled na francusko-talijansku školu i sve nove notne materijale iz „drugog otvorenog svijeta".

Iz Zagreba dolazi još jedna studentica, **Marija Mlinar** (rođena 1941. g.), koja diplomira 1972. g. Prije odlaska na studij u Ljubljanu harfu uči kod Helle Hoffmann. I prije studija Marija Mlinar svira u orkestru *Komedije*, a od 1969. godine do umirovljenja 2006. svira u Simfonijskom orkestru HRT Zagreb. Marija Mlinar puno je doprinijela pedagoškom napretku u Hrvatskoj i popularizaciji instrumenta. Prva se u Hrvatskoj počela baviti zabavnom glazbom na harfi.

1975. g. završava specijalistički studij **Željka Sponza-Verbić**. Srednju glazbenu školu i Muzičku akademiju je pohađala u Beogradu, gdje je živjela od svoje četvrte godine. Harfu studira u Beogradu kod prof. Jože Pikelja. Za vrijeme studija postaje stipendistica Opere u Skoplju, a nakon diplome u Beogradu dolazi u Ljubljanu. Zaposlena je u orkestru Slovenske filharmonije od 1969. do 1973. godine. Dvije godine kasnije završava specijalistički studij kod Jelice Portograndi i Rude Ravnik Kosi na ljubljanskoj *Akademiji za glasbo.* Nakon studija u Ljubljani vraća se u Beograd gdje najprije svira u opernom orkestru, a zatim u Beogradskoj filharmoniji.

Diana Grubišić Ćiković (rođena 1966. g.) se školovala u Ljubljani kod prof. Rude Ravnik Kosi tijekom osnovne i srednje glazbene škole jer u njenom rodnom gradu Rijeci nije bilo škole za harfu. Diplomirala je harfu na ljubljanskoj Akademiji za glazbu u klasi iste profesorice 1994. g. Paralelno s harfom učila je i klavir, a studij klavira diplomirala je 1988. g. na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi prof. Marije Gvozdić Horvat. Poslijediplomski studij harfe je završila 2002. g. kod prof. Irine Petrovne Pašinskaje (Moskva) na Visokoj školi za glazbenu umjetnost u Lovranu. Više od dvadeset godina Diana Grubišić Ćiković bila je solo harfistica u Hrvatskom narodnom kazalištu Ivana pl. Zajca u Rijeci. Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu podučava od 2002. godine do danas. Aktivna je na solističkoj koncertnoj sceni i u

[9] Rajka Dobronić-Mazzoni: Harfa, ljudi, događaji – strune sjećanja. Sveta Nedelja: Printera grupa, 2009.

raznim komornim sastavima. Često je članica ocjenjivačkih sudova na domaćim i stranim harfističkim natjecanjima te voditeljica seminara za harfu.

Tablica 6.6-B Diplomanti na Akademiji za glazbu u Ljubljani

Prezime	Datum završetka	Mentorstvo	Vrsta studija
Pavla Uršič	1958.	Jelica Portograndi	Visokoškolski studij
Lučka Kuret	1962.	Jelica Portograndi	Visokoškolski studij
Štefica Žužek	1962.	Jelica Portograndi	Visokoškolski studij
Lučka Kuret	1964.	Jelica Portograndi	Specijalistički studij
Štefica Žužek	1964.	Jelica Portograndi	Specijalistički studij
Tatjana Bajželj	1965.	Jelica Portograndi	Visokoškolski studij II. stupanj
Ruda Ravnik	1965.	Jelica Portograndi	Visokoškolski studij II. stupanj
Rajka Dobronić	1966.	Jelica Portograndi	Visokoškolski studij II. stupanj
Marija Mlinar	1972.	Jelica Portograndi	Visokoškolski studij II. stupanj
Ruda Ravnik-Kosi	1973.	Jelica Portograndi	Specijalistički studij
Željka Sponza-Verbić	1975.	Jelica Portograndi	Specijalistički studij
Svetlana Joksić	1981.	Ruda Ravnik Kosi	Visokoškolski studij II. stupanj
Vesna Ergović	1985.	Ruda Ravnik Kosi	Visokoškolski studij II. stupanj
Mojca Zlobko	1991.	Ruda Ravnik Kosi	Visokoškolski studij II. stupanj
Bronislava Prinčič	1992.	Ruda Ravnik Kosi	Visokoškolski studij II. stupanj

Diana Grubišić	1994.	Ruda Ravnik Kosi	Visokoškolski studij II. stupanj
Urška Križnik	2003.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij
Anja Gaberc	2007.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij
Ursula Aščić	2007.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij
Sofia Ristič	2009.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij
Katja Skrinar	2009.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij
Erika Gričar	2011.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij
Ana Železnik	2013.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij
Ana Železnik	2013.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij
Urška Rihtaršič	2013.	Mojca Zlobko Vajgl	Sveučilišni studij I. stupanj
Tea Plesničar	2013.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij I. stupanj
Ula Mlakar	2014.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij I. stupanj
Urška Rihtaršič	2015.	Mojca Zlobko Vajgl	Sveučilišni studij II. stupanj
Tea Plesničar	2016.	Ruda Ravnik Kosi	Sveučilišni studij II. stupanj
Lara Hrastnik	2018.	Mojca Zlobko Vajgl	Sveučilišni studij I. stupanj
Lara Pelikan	2019.	Mojca Zlobko Vajgl	Sveučilišni studij I. stupanj

(Koter, 2020)

7 ZAKLJUČAK

Istraživanje, kojim sam se bavio posljednjih nekoliko mjeseci, bilo mi je istovremeno zanimljivo i teško, a činjenica da informacija o ovoj neistraženoj temi nema mnogo nije me obeshrabrila. Žao mi je što mi nije bio omogućen pristup u sve ustanove u kojima sam htio pregledati arhive. Zato sam zahvalan ustanovama u kojima mi je pristup bio omogućen. Bez informacija iz arhiva, ovaj diplomski rad ne bi postojao u tako velikom opsegu, jer na internetu informacija gotovo i nema, a mnogi stariji harfisti već su, nažalost, pokojni.

Istražio sam i postavio temelje za buduća istraživanja ove tematike jer je ona preopširna za jedan diplomski rad. Temeljne informacije mog istraživanja mogu biti dobar nacrt za sljedeće korake, a to su istraživanje pojedinih ustanova ili istraživanje životopisa pojedinih harfista.

Budućem istraživaču želim puno uspjeha.

8 BIBLIOGRAFIJA

Akademija za glasbo Ljubljana, n.d. *Zgodovina Akademije za glasbo.* [Mrežno]
Available at: https://www.ag.uni-lj.si/akademija-za-glasbo/zgodovina-1
[Pokušaj pristupa 20. 5. 2022].

Bedina, K., 1982. *Slovenski biografski leksikon.* [Mrežno]
Available at: https://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi751193/
[Pokušaj pristupa 14. 5. 2022].

Cankarjev dom, n.d. *Zgodovina - Od začetka ....* [Mrežno]
Available at: https://www.cd-cc.si/zgodovina
[Pokušaj pristupa 27. 4. 2022].

Glasbena matica Ljubljana, n.d. *Predstavitev: Glasbena matica Ljubljana - 150. obletnica delovanja.* [Mrežno]
Available at: https://www.glasbenamatica.si/predstavitev/
[Pokušaj pristupa 1. 5. 2022].

Hartman, B., 2001. *Kultura v Mariboru : gibanja, zvrsti, osebnosti.* Ma-tisk ur. Maribor: Obzorja.

Jevnikar, M., 1974-1994. *Primorski slovenski biografski leksikon.* Gorica: Goriška Mohorjeva družba.

Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, 2019. *Med ljubeznijo in poklicem: Sto let Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.* [Mrežno]
Available at: https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/view/176/271/4501-1
[Pokušaj pristupa 8. 5. 2022].

Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, n.d. *Zgodovina Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.* [Mrežno]
Available at: https://www.kgbl.si/zgodovina-kgbl.html
[Pokušaj pristupa 28. 4. 2022].

Konservatorij za glasbo in balet Maribor, n.d. *Pogled na prehojeno pot ....* [Mrežno]
Available at: https://www.konservatorij-maribor.si/o-nas/zgodovina
[Pokušaj pristupa 27. 4. 2022].

Koter, D., 2020. *Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani – 80 let : 1939–2019.* [Mrežno]
Available at:
https://sl.wikipedia.org/wiki/%C5%A0tudenti_in_zaposleni_na_Akademiji_za_glasbo_

Univerze_v_Ljubljani
[Pokušaj pristupa 12. 5. 2022].

Kovačević, K. i dr., 1984. *Leksikon jugoslavenske muzike.* Mladinska knjiga ur. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod "Miroslav Krleža".

Nagode, A. i dr., 2021. *Glasba na Slovenskem med letoma 1800 in 1918.* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete: Založba ZRC.

Narodni dom Maribor, n.d. *Zgodovina Narodnega doma.* [Mrežno]
Available at: https://www.nd-mb.si/informacije/narodni-dom-maribor/zgodovina-narodnega-doma
[Pokušaj pristupa 1. 5. 2022].

Simfonični orkester RTV Slovenija, 2006. *Simfonični orkester RTV Slovenija: 50 let.* Mladinska knjiga ur. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija.

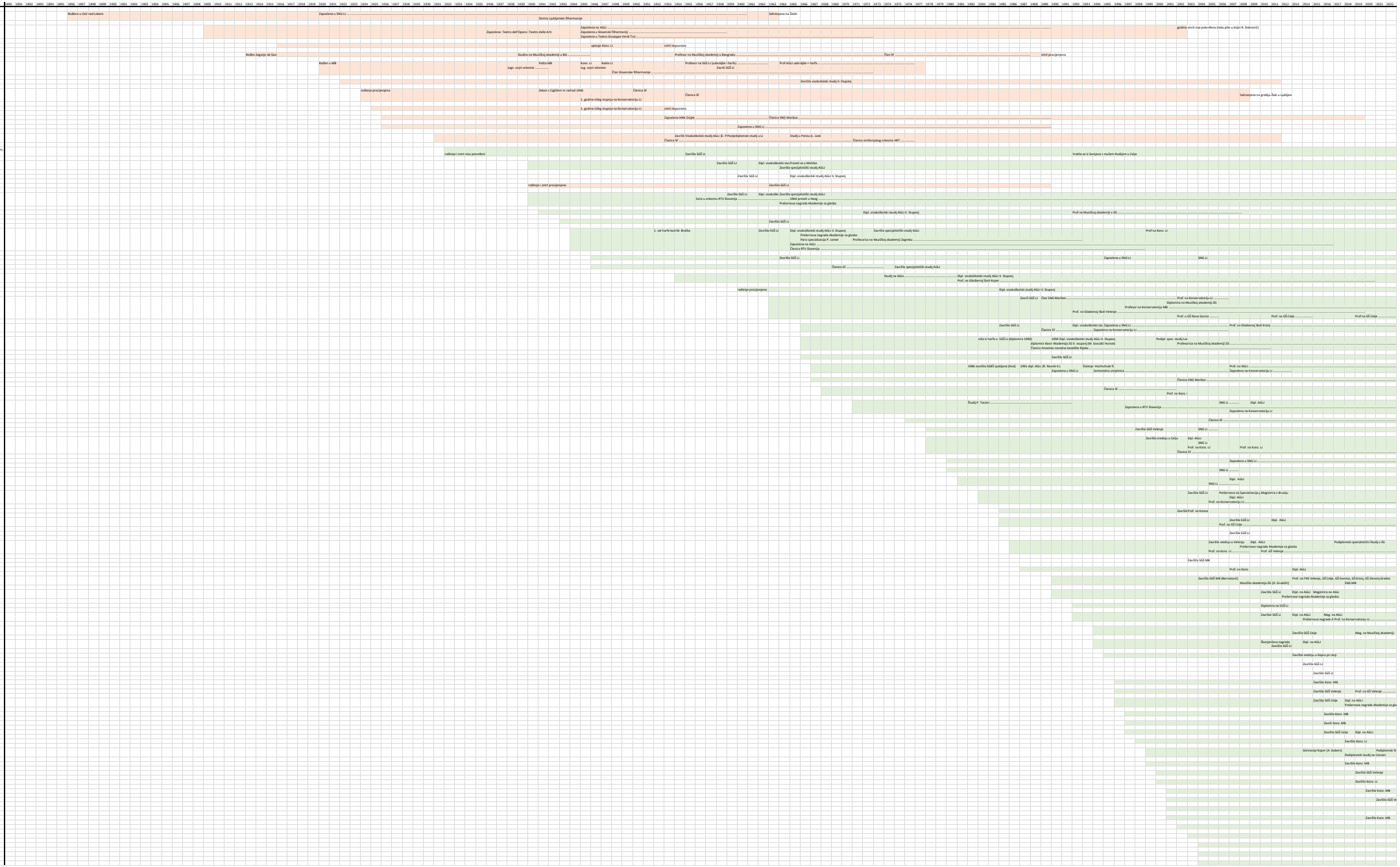
Slovenska filharmonija, n.d. *Celotna zgodovina Slovenske filharmonije.* [Mrežno]
Available at: https://filharmonija.si/filharmonija/o-filharmoniji/celotna-zgodovina-slovenske-filharmonije/#year_1701
[Pokušaj pristupa 8. 5. 2022].

Slovensko narodno gledališče Maribor, 2019. *Sto let Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru : drama, opera, balet.* Florjančič tisk ur. Maribor: Slovensko narodno gledališče: Umetniški kabinet Primož Premzl.

SNG Ljubljana, n.d. *Zgodovina.* [Mrežno]
Available at: https://www.opera.si/sl/o-gledaliscu-2/zgodovina-2/
[Pokušaj pristupa 11. 4. 2022].

SNG Maribor, n.d. *SNG Maribor včeraj in danes.* [Mrežno]
Available at: https://www.sng-mb.si/zgodovina/
[Pokušaj pristupa 1. 5. 2022].

Snoj, J., 1991. *Slovenski biografski leksikon.* [Mrežno]
Available at: https://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi917171/
[Pokušaj pristupa 11. 5. 2022].

1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022
Doubravska Ana Duška
Rođena u Ustí nad Labem
Zaposlena u SNG Li
Članica Ljubljanske filharmonije
Sahranjena na Žalah
Jelica Portograndi - Pertot
Zaposlena: Teatro dell'Opera i Teatro delle Arti
Zaposlena na AGLI
Zaposlena u Slovenski filharmoniji
Zaposlena u Teatro Giuseppe Verdi Trst
godina smrti nije potvrđena (tako piše u knjizi R. Dobronić)
Bevc Emil
umrla Konc. Li
smrt nepoznata
Izlo Pilarij
Rođen Zagorje ob Savi
Studira na Muzičkoj akademiji u BG
Profesor na Muzičkoj akademiji u Beogradu
Član SF
smrt procijenjena
Brožko Milan
Rođen u MB
Polita MB
Konc. Li
Radio Li
Prof AGLI saksofon + harfa
Prof AGLI saksofon + harfa
Ivug. vojni orkestar
Ivug. vojni orkestar
Završi SGŠ Li
Član Slovenske filharmonije
Dobronić Rajka
Završila visokošolski studij II. Stopanj
Ino Nevenka (Pavla) Žuć Nevenka Ciglič Nevenka
rođenje procijenjeno
Zakon i Cigličem in razhod 1946
Članica SF
Članica SF
1. godina niže stupnja na Konzervatoriju Li
Sahranjena na groblju Žale u Ljubljani
Česnik Slavica
1. godina niže stupnja na Konzervatoriju Li
smrt nepoznata
Bernatović Zlata
Zaposlena HNK Osijek
Članica SNG Maribor
Lukeš Helena
Zaposlena u SNG Li
Pavla Uršič por. Petrič, por. Kunej
Završili Visokošolski studij AGLI Ili. P Podiplomski studij v Li
Članica SF
Studij v Parizu (L. Lask
Članica simfonijskog orkestra HRT
Leskovšek Sonja por. Bojadžijev, por. Beran
rođenje i smrt nisu potvrđeni
Završila SGŠ Li
Vratila se iz Sarajeva s mužem Rudijem u Celje
Kunst Lucija (Lučka)
Završila SGŠ Li
Dipl. visokošolski stu Preseli se u Mehiko
Završila specijalistični studij AGLI
Bajželj Tatjana
Završila SGŠ Li
Dipl. visokošolski studij AGLI II. Stopanj
Mihelčič Marija
rođenje i smrt procijenjeno
Završila SGŠ Li
Štefanija (Stefica) Žubek
Završila SGŠ Li
Dipl. visokošlic Završila specijalistični studij AGLI
Svira u orkestru RTV Slovenija
1964 preseli u Hrvg
Prelomnova nagrada Akademije za glasbo
Buturić - Mlinar Marija
Dipl. visokošlioški studij AGLI II. Stupanj
Prof na Muzičkoj akademiji v ZG
Bračko Vera (Kō Milena)
Završila SGŠ Li
Ravnik - Kosi Ruda
1. sat harfe kod M. Bračka
Završila SGŠ Li
Dipl. visokošlioški studij AGLI II. Stupanj
Prelomnova nagrada Akademije za glasbo
Parizi specializacija P. Jamet
Zaposlena na AGLI
Članica RTV Slovenija
Završila specijalistični studij AGLI
Profesorica na Muzičkoj akademiji Zagreb
Prof na Konz. Li
Natalia Rifelj por. Valant
Završila SGŠ Li
Zaposlena u SNG Li
SNG Li
Sponza - Vertač Zeljka
Članica SF
Završila specijalistični studij AGLI
Jokić Svetlana Lučka
Studij na AGLI
Dipl. visokošlioški studij AGLI II. Stupanj
Prof. na Glasbenoj šoli Koper
Ergovič Vesna
rođenje procijenjeno
Dipl. visokošlioški studij AGLI II. Stupanj
Bernatović Đelibor
Završi SGŠ Li
Član SNG Maribor
Prof. na Konzervatoriju Li
Diplomira na Muzičkoj akademiji ZG
Profesor na Konzervatoriju MB
Prof. na Glasbenoj šoli Velenje
Prof. na GŠ Nova Gorica
Prof. na GŠ Celje
Prof na GŠ Celje
Prinčič Borovšava
Završila SGŠ Li
Dipl. visokošlioški stu Zaposlena u SNG Li
Prof. na Glasbenoj šoli Kranj
Članica SF
Zaposlena na Konzervatoriju Li
Grudnič Čikovič Diana
niža ii harfa u SGŠ Li (diplomira 1990)
1994 Dipl. visokošlioški studij AGLI II. Stupanj
Diplomira klavir Akademija ZG ft. stupanj (M. Gvozdić Horvat)
Podipl. spec. studij Lon
Profesorica na Muzičkoj akademiji ZG
Članica hrvatsko narodno kazalište Rijeka
Ruck Lovorka
Završila SGŠ Li
Zlobko Vaggi Mojca
1986 završila SGBŠ Ljubljana (Kosi)
1991 dipl. AGLI (R. Ravnik K.)
Zaposlena u SNG Li
Solange Hochschule fi.
Samostalna umjetnica
Prof. na AGLI
Zaposlena na Konzervatoriju Li
Natalija Ristič
Članica SNG Maribor
Nicoletta Sanzin
Članica SF
Prof. na Konz. i
Ristic Sofia
Studij P. Taconi
SNG Li
Dipl. AGLI
Zaposlena u RTV Slovenija
Zaposlena na Konzervatoriju Li
Verbitskaya Alexandra
Članica SF
Tina Žerdin
Završila SGŠ Velenje
SNG Li
Križnik Urška
Završila srednju u Celju
Dipl. AGLI
SNG Li
Prof. na Konz. Li
Članica SF
Maria Gamboz Gradišnik
Zaposlena u SNG Li
Pasta Boron
SNG Li
AščIč Ursula
Dipl. AGLI
SNG Li
Gaberc Anja
Završila SGŠ Li
Prelomnova na Specializaciji i Magistrira v Brnadju
Dipl. AGLI
Prof. na Konzervatoriju Li
Marina Ružić
Završila Prof. na Konze
Gričar Erika por. Frantar
Završila SGŠ Li
Dipl. AGLI
Prof. na GŠ Celje
Zigon Sara
Završila SGŠ Li
Skrinar Katja por. Šumednik
Završila srednju u Velenju
Dipl. AGLI
Podiplomski specialistični študij v ZG
Prelomnova nagrada Akademije za glasbo
Prof. na Konz. Li
Prof. GŠ Velenje
Vogrin Tanja
Završila SGŠ MB
Žeželnik Ana por. Urščič
Prof. na Konz.
Dipl. AGLI
Kozluh Anja
Završila SGŠ MB (kernatovič)
Prof. na FRK Velenje, GŠ Celje, GŠ Sevnica, GŠ Kranj, GŠ Slovenj Gradec
Muzička akademija ZG (D. Gruđičić)
SNG MB
Kihtarčič Urška
Završila SGŠ Li
Dipl. na AGLI
Magistrira na AGLI
Prelomnova nagrada Akademije za glasbo
Preis Urška
Diplomira na SGŠ Li
Plesničar Tea
Završila SGŠ Li
Dipl. na AGLI
Mag. na AGLI
Prelomnova nagrada # Prof. na Konzervatoriju Li
Tadina Veronika por. Podgoršek
Završila SGŠ Celje
Mag. na Muzičkoj akademiji
Mlakar Uta
Škerjančeva nagrada
Završila SGŠ Li
Dipl. na AGLI
Eva Torničič
Završila srednju u Kopru pri Anji
Gumilar Petra
Završila SGŠ Li
Vidrih Jana
Završila SGŠ Li
Britiki Cirman Sara
Završila Konz. MB
Mohorič Naja
Završila SGŠ Velenje
Prof. na GŠ Velenje
Hrastnik Lara
Završila SGŠ Celje
Dipl. na AGLI
Prelomnova nagrada Akademije za gla
Bratec Velenšić Julija
Završila Konz. MB
Bernatović Brin
Završi Konz. MB
Pelikan Lara
Završila SGŠ Celje
Dipl. na AGLI
Rapuc Verona
Završila Konz. Li
Perčič Blika
Gimnazija Koper (A. Gaberc)
Podiplomski
Podiplomski študij na Conser
Krapuc Živa
Završila Konz. MB
Zamernik Brina
Završila SGŠ Slovenje
Rijovec Taja
Završila Konz. Li
Radenković Mateja
Završila Konz. MB
Kopušar Karin
Završila SGŠ Ve
Kastelic Dominika
Križanič Žerjl Lera
Završila Konz. MB
Bajc Sara
Mišič Jernej
Mohorko Aleksandra
Kastelic Beatrica
Urbaj Aja